

dosarul nr. 3ra – 689/19

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (Jud: V. Boico)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, M. Moraru)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Tanas Andrei,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată
depusă de Tanas Andrei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu
privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea
salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și
compensarea cheltuielilor judiciare,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de Tanas Andrei și s-a menținut hotărârea din 15
septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 24 martie 2015 Tanas Andrei a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la anularea
ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența
forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor
judiciare.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că la 16 martie 2015 i-a fost
comunicat ordinul Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 67 din 27
februarie 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare „concedierea din sistemul
penitenciar”. Potrivit pct. 1 din ordin, acesta a fost destituit din funcție pentru
atitudine neglijentă față de exercitarea obligațiilor de serviciu, manifestată prin: (1)
verificarea superficială a coletelor și banderolelor parvenite pentru deținuți; (2)
admiterea relațiilor neregulate; (3) înțelegerea prealabilă cu deținutul privind
facilitarea accesului obiectelor și substanțelor interzise pe teritoriul instituției; (3)
încălcarea prevederilor pct. 261 al Regulamentului serviciului de luptă al
Departamentului Instituției Penitenciare, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției
nr. 106 din 6 martie 2003.

În argumentarea pretenției încălcări, reclamantul a susținut că nu este de
acord cu ordinul Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 67 din 27 februarie
2015, considerându-l vădit ilegal și neîntemeiat. Astfel, s-a arătat că angajatorul nu

a respectat articolul 7 din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 158, cu privire la încetarea raporturilor de muncă din inițiativa celui care angajează, adoptată la Geneva la 22 iunie 1982. Or, până la emiterea ordinului contestat, nu a fost informat de angajator despre vreo încălcare comisă. La fel, nici materialele anchetei de serviciu nu confirmă această împrejurare.

O altă obiecție se referă la faptul că ordinul atacat nu conține niciun temei de aplicare a sancțiunii disciplinare, fapt ce contravine articolul 210 alin. (1) lit. c) din Codul muncii. De altfel, condițiile destituirii din funcție a colaboratorilor sistemului penitenciar sunt prevăzute expres și exhaustiv în articolul 20 (18⁴) din Legea cu privire la sistemul penitenciar.

Mai mult, în opinia lui, abaterile disciplinare invocate în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare sunt neîntemeiate, formale și abuzive, întrucât toate acțiunile lui corespund dispozițiilor punctului 46 din Anexa la Hotărârea de Guvern nr. 950 din 14 octombrie 1997, care stabilesc obligația de respectare a legislației, jurământului, statutelor și ordinelor șefilor. Deopotrivă, faptul verificării superficiale a coletelor și banderolelor parvenite pentru deținuți nu a fost probat de angajator.

Reclamantul a remarcat că Ministerul Justiției nu a demonstrat nici faptul înțelegerii prealabile a acestuia cu deținutul privind facilitarea accesului obiectelor și substanțelor interzise pe teritoriul instituțiilor. La fel, nu poate fi reținută nici ignorarea prevederilor Regulamentului serviciului de luptă al Departamentului Instituției Penitenciare, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 106 din 6 martie 2003, deoarece nu este clar în ce anume constă abaterea disciplinară comisă de acesta.

Totodată, acesta a considerat că ordinul nr. 67 nu corespunde punctului 26 din Statutul Disciplinar al colaboratorului sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 308 din 19 martie 1998. Conform documentului dat, sancțiunile disciplinare trebuie să fie conforme cu vinovăția celui ce a săvârșit încălcarea și cu gravitatea încălcării săvârșite, iar potrivit punctului 29, concedierea constituie o măsură disciplinară extremă. Așadar, concedierea lui din sistemul penitenciar reprezintă un abuz.

Cu referire la repararea prejudiciului moral, reclamantul a sugerat că emiterea actului administrativ i-a cauzat stres, frustrări, suferințe fizice și psihice. Prin urmare, i-a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională a acestuia.

Tanas Andrei a solicitat (1) anularea ordinului Ministerului Justiție al Republicii Moldova nr. 67 din 27 februarie 2015, (2) restabilirea în funcția deținută și (3) încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la serviciu.

La fel, reclamantul a cerut (4) repararea prejudiciului moral în mărime de cel puțin patru salarii medii lunare și (5) compensarea cheltuielilor judiciare.

La 14 aprilie 2015, Tanas Andrei a înregistrat în cancelaria Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău cererea de modificare și completare a obiectului acțiunii.

Astfel, reclamantul a solicitat suplimentar (1) anularea ordinului Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 98 din 16 martie 2015 și (2) repararea prejudiciului moral în cuantum de patru sute salarii medii lunare.

Prin hotărârea din 15 septembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Tanas Andrei a declarat apel împotriva hotărârii din 15 septembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Tanas Andrei și a fost menținută hotărârea a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 15 septembrie 2016.

Prin decizia din 27 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Tanas Andrei, a fost casată decizia din 4 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudicare în instanța de apel.

Prin decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Tanas Andrei și s-a menținut hotărârea din 15 septembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

Cu referire la legalitatea ordinului nr. 67 din 27 februarie 2015, instanța de apel a constatat că în prezenta speță angajatorul a identificat și aplicat corect în privința lui Tanas Andrei sancțiunea disciplinară sub formă de concediere din sistemul penitenciar, acționând în conformitate cu articolul 20 pct.7 din Legea cu privire la sistemul penitenciar, care îi permite aplicarea acestei sancțiuni, atunci când a fost comisă o faptă gravă, chiar și o singură dată. Respectiv, prin atitudinea neglijentă a apelantului în exercitarea atribuțiilor de serviciu, manifestată prin verificarea superficială a coletelor și banderolelor parvenite pentru deținuți, admiterea relațiilor neregulate și înțelegerea prealabilă cu deținutul privind facilitarea accesului obiectelor și substanțelor interzise pe teritoriul instituției, au fost încălcate prevederile pct. 261 din Regulamentul serviciului de luptă al Departamentului Instituției Penitenciare, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției nr. 106 din 6 martie 2003.

Cu referire la cerința anulării ordinului Ministerului Justiției nr.98 din 16 martie 2015, instanța de apel a relevat că acesta reprezintă un extras din ordinul Ministerului Justiție al Republicii Moldova nr. 67 din 27 februarie 2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare „concedierea din sistemul penitenciar” a lui Tanas Andrei, ceea ce îl exclude de la controlul judecătoresc.

În condițiile în care cerințele reclamantului formulate în vederea anulării ordinului nr.67 din 27 februarie 2015 au fost respinse ca neîntemeiate, instanța de apel a menționat că urmează a fi respinse cu titlu de cerințe subsecvente restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului mediu pentru absența forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral în cuantum de patru sute salarii medii lunare.

La 13 februarie 2019 Tanas Andrei a depus recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanțele au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume prevederile Regulamentului serviciului de luptă al Departamentului Instituției Penitenciare; nu a fost aplicată legea care trebuia să fie publicată; circumstanțele constatate de instanțe ca fiind stabilite nu au fost dovedite.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa recurentului copia deciziei integrale, însă la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării acesteia. Prin urmare recursul este depus în teren.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tanas Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva

sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de Tanas Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Tanas Andrei se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecători

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru